

právní výklad vůle stran a dovolací soud souhlasí po právní stránce s názorem odvolacího soudu. Soud první stolice měl za to, že žalobce, vymíniv si zúrokování jistiny 5%, tím projevil, že pokládá zápůjčku poskytnutou žalovanému za uložení jmění. Odvolací soud hledí více k nespornému přednesu stran, dále k dopisům tehdy vyměněným mezi stranami. Dovolatel sám doznal v dovolání, že zápůjčka byla dána na krátkou dobu. Tyto skutečnosti jsou pro posouzení sporu více rozhodné, než zúrokování pohledávky. Nebylo sice jednáno o tom, jak došlo mezi stranami k úmluvě o 5% úrocích, jež by o sobě nasvědčovala úmyslu uložiti zapůjčenou jistinu, jak má na mysli § 63 zák. o zhodnocení, t. j. použití zapůjčené jistiny k opakujícím se úrokovým plněním a tím využití jí k hmotnému užítku. Ale žalobce přednesl v řízení před soudem první stolice skutečnosti doznané žalovaným a předložil dopisy jím psané, z nichž jest usouditi, že šlo skutečně o zápůjčku z ochoty, že hlavním důvodem a jedinou pohnutkou zápůjčky bylo prokázati žalovanému přátelskou službu a výpomoc ve finančních nesnázích. Tento důvod byl tak převládající, že nelze pochybovati o úmyslu stran, i když byly smlouveny úroky ve výši 5%, jež patrně měly býti jakousi náhradou žalobci za úsluhu jím prokázanou a opatřením, by žalobce neutrpěl pro tuto úsluhu újmu na svém majetku. Ježto šlo o zápůjčku z ochoty, nikoliv o uložení jmění, není třeba zabývati se předpisy zákona o zhodnocení a výtkami činěnými po této stránce napadenému rozsudku, zejména výtkami i po té stránce, pokud jím zůstal nedotčen rozsudek soudu první stolice založený právě na použití zákona o zhodnocení. Nárok žalobní založen jest na § 242 něm. zák. obč., a po této stránce posoudil soud odvolací věc správně, přisoudiv žalobci 2.250 ř. M. Pokud žalovaný napadá tento výpočet na základě § 2 zákona o zhodnocení, kde se mluví v nadpisu výslovně o základně pro zhodnocení, poukazuje se opět na to, že tohoto zákona nelze použití pro tento spor, a tudíž ani zásady vyslovené v § 2 zák. Hledíc k § 242 něm. zák. obč. nelze uznati sporný nárok za nárok na náhradu škody a nebylo po této stránce vůbec třeba dalších skutkových zjištění.

Čís. 10912.

Věřitel se nemůže dovolávati práva ze zájemného popisu nemovitosti podle § 90 ex. ř., dopustil-li, by nebylo k tomuto právu přihlíženo ani při zápisu nemovitosti do samostatné vložky ani při napotomním vkladu zástavního práva v jeho prospěch.

Nabytí zástavního práva k nemovitosti zájemným popisem podle § 90 ex. ř. předpokládá, že nemovitost není zapsána v pozemkových knihách. K nemovitostem v pozemkové knize zapsaným lze nabytí exekučního zástavního práva jen podle § 88 ex. ř.

Okolnosti, že nemovitost není ještě vyznačena v pozemkové knize jako samostatná parcela, že jest ještě pozemkem zabraným a přidělové

řízení nebylo ještě skončeno, jsou sice překážkou knihovního vkladu exekčního zástavního práva podle § 88 ex. ř., nejsou však důvodem, by mohlo býti vnucené zástavní právo zřízeno zájemným popisem nemovitosti.

(Rozh. ze dne 30. června 1931, R I 440/31.)

Proti přikázání pohledávky Občanské záložně namítl v rozvrhovém řízení věřitel K., že vydražený domek byl zájemně popsán pro jeho pohledávku již dne 18. listopadu 1926, kdežto zástavní právo pro Občanskou záložnu bylo knihovně vloženo teprve dne 28. prosince 1929. E x e k u č n í s o u d zamítl odpor K-a z těchto důvodů: Pozemek, na němž stojí domek, pochází z přidělu Státního pozemkového úřadu a k zavazení přidělu podle §§ 35 a 23 zák. čís. 81/1920 jest potřebí souhlasu Státního pozemkového úřadu. Tento souhlas vyžádán nebyl a nelze proto zájemnému popsání ze dne 18. listopadu 1928 přikládati význam platného knihovního zápisu. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Všeobecně lze souhlasiti s odůvodněním napadeného usnesení, jež vlastně stačí také k vyvrácení rekursních vývodů. Neboť podle toho jest zjištěno, že jde ohledně parcely č. k. 1/9 o zabraný pozemek, a že tudíž platí zákonná ustanovení uvedená již v napadeném usnesení co do vedení exekuce na tento pozemek. Mohla býti také proto již svého času v roce 1926 vedena exekuce jen se souhlasem Státního pozemkového úřadu na tento pozemek. Scházeli-li tedy tento souhlas, nemohlo býti nabyto podle tehdy již platného právního řádu vnuceného práva zástavního exekucí na tento pozemek pokud se týče na domek na něm vystavěný. Na tom nemění nic ani ta okolnost, že toto povolení exekuce svého času vešlo v právní moc a že ani proti výkonu této exekuce nebylo nikým nic namítáno. Jak již uvedeno nemohla v důsledku tehdy již platných zákonů býti vedena exekuce bez souhlasu Státního pozemkového úřadu a byla-li přes to vedena, nemohla vyvolati hmotné právo. Povolení exekuce formálně právoplatné a exekuce na jeho základě provedená nemohly založiti vnucené právo zástavní ve prospěch stěžovatele. Zcela nepřipadné jsou však vývody rekursní, kteréž jdou tak dalece, že ne pozemek, nýbrž domek na něm vystavěný byl podroben exekuci, a že exekuce na tento domek jest přípustnou. V tomto ohledu stačí poukázati na ustanovení § 297 obč. zák., z něhož vyplývá, že oddělené vedení exekuce na domek bez pozemku není možné, an domek přirůstá pozemku.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Podle knihovního výpisu vázne stěžovatelova pohledávka 603 Kč z platebního rozkazu ze dne 27. července 1926 na nemovitosti prodané

exekuční dražbou v pořadí ze dne 31. prosince 1929. Názor stěžovatelův, že jí přísluší pořadí již ze dne 18. listopadu 1926, kdy byla nemovitost pro ni podle § 90 ex. ř. zájemně popsána, jest mylný. Nehledíc k tomu, že stěžovatel dopustil, by nebylo k jeho, ze zájemného popisu si osobovanému právu přihlíženo ani při zápisu pozemku do vložky č. 1404 pozemkové knihy obce L. a do vlastnictví manželů Karla a Julie K-ových dne 28. prosince 1929, ani při vkladu práva zástavního v jeho prospěch dne 31. prosince 1929, přičil se zájemný popis zákonu, a nemá proto vůbec právní význam. Nabytí zástavního práva k nemovitosti zájemným popisem podle § 90 ex. ř. předpokládá, že nemovitost není zapsána v pozemkových knihách. K nemovitostem v knize pozemkové zapsaným lze exekučního práva zástavního nabýti jen podle § 88 ex. ř. jeho knihovním vkladem. Pozemek čp. 1/9 v L. byl v čase zájemného popisu zapsán v knihách pozemkových jako část dvoru L., skutečnosti však, že se knihovní stav nesrovnával se skutečným stavem, že pozemek nebyl ještě vyznačen v knize pozemkové jako samostatná nová parcela č. 1/9, že byl tehdy ještě pozemkem zabraným a přidělové řízení nebylo ještě skončeno, byly sice překážkou knihovního vkladu exekučního práva zástavního podle § 88 ex. ř., ale nebyly důvodem, by v rozporu s jasným doslovem §§ 88 a 90 ex. ř. a s obejitím zákonů o nabývání práv k nemovitostem zapsaným v knihách pozemkových jakož i zákonů o pozemkové reformě mohlo býti vnucené právo zástavní pro stěžovatelovu pohledávku zřízeno zájemným popisem nemovitosti. Marně se snaží stěžovatel doličiti, že exekučním zájemným popisem neměl býti a nebyl dotčen pozemek, nýbrž jen domek na něm postavený. Podle § 297 obč. zák. jest domek příslušenstvím pozemku a nemůže býti předmětem samostatné exekuce, podle § 144 třetí odstavec ex. ř. postihuje exekuce vnucenou dražbou na pozemek veškeré jeho příslušenství. Usnesení nižších soudů vycházející z názoru, že stěžovatelově pohledávce nepřisluší pořadí ze dne 18. listopadu 1926, musilo býti potvrzeno.

Čís. 10913.

Oposiční žalobou podle § 35 ex. ř. nelze proti vykonatelné již pohledávce namítati vzájemnou pohledávku, jež jest odpůrcem popírána a nebyla soudem ještě určena.

Nejde o placení dlužníka ve smyslu §§ 1415, 1416 obč. zák., přivlastňoval-li si věřitel jeho peníze bez jeho vědomí a dovolení. Dodatečná dohoda stran může tu býti platná a účinná jako smír, nikoliv jako placení. Dodatečný projev jen jedné strany nemá vůbec právní význam.

(Rozh. ze dne 30. června 1931, Rv I 352/30.)

Manžel domáhal se nepřipustnosti exekuce, již vedla proti němu manželka k vydobytí výživného, z důvodu, že si manželka vybrala neopráv-